

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Riksarkivets kategorier och kriterier vid bedömning av analoga handlingars bevarandeform samt uppgifter som dokumenterar bedömningen och tillämpningsanvisningar för bedömningen

Uppdaterad separat bilaga till bevarande- och gallringspolicyn (KA/12247/07.01.01.03.00/2019)

Riksarkivet bestämmer vilka handlingar (vilken dokumentinformation) som ska förvaras varaktigt som en del av det nationella dokumentära kulturarvet och i vilken bevarandeform. Riksarkivets befogenhet att besluta om vilka handlingar som ska förvaras varaktigt och om bevarandeformen för dem grundar sig på paragraferna 8, 11 och 14 a i arkivlagen (831/1994). Med varaktig förvaring enligt arkivlagen avses i EU:s dataskyddsförordning¹ och den nationella informationshanteringslagen² arkivering, som sker efter att förvaringstiden upphört.

I och med att omvärlden digitaliseras sker arkiveringen av digitala handlingar som har tillkommit och som tillkommer som ett resultat av den offentliga förvaltningens lagstadgade verksamhet i regel endast digitalt. En mer omfattande del än tidigare av handlingarna inom den offentliga förvaltningen kan arkiveras när handlingarna har skapats i digitalt format från första början.

Enligt arkivlagen är det möjligt att omvandla handlingar i analog form till handlingar i digitalt format och förstöra de ursprungliga analoga handlingarna, dvs. uttrycken, om detta kan göras utan att bevarandet av, integriteten för eller autenticiteten för handlingarna äventyras och utan att handlingarnas kulturhistoriska värde eller juridiska bevisvärde minskar. Riksarkivets befogenhet att besluta om de analoga handlingarnas bevarandeform efter digitaliseringen grundar sig på paragraf 14 a i arkivlagen.

Riksarkivet har meddelat beslut (KA/15906/07.01.01.00/2021)³ om att handlingar som tillkommit och som tillkommer från och med 1.1.2022 hos aktörer (exkl. domstolar) som avses i 1 § 1 mom. 1-6 punkter i arkivlagen i regel ska arkiveras i digital form. Riksarkivet har genom ett allmänt beslut (KA/15927/28.02.01/2023)⁴ fastställt formen för digitaliserade analoga handlingar som tillkommit före 1.1.2022.

I enlighet med det allmänna beslutet arkiveras handlingar som ska digitaliseras eller som har digitaliserats enbart i digital form om de inte har ett kulturhistoriskt värde i analog form. Riksarkivet har innan det allmänna beslutet trädde i kraft utfärdat gallringsbeslut i vilka fastställts den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde och i vilken form handlingarna ska förvaras. Dessa beslut upphävdes inte genom det allmänna beslutet. Genom det allmänna beslutet (KA/15927/28.02.01/2023) ändrades det förfarande för gallringsbeslut som beskrivs i 4 § i motiveringspromemorian till föreskriften om formen för handlingar som ska arkiveras så att Riksarkivet inte längre bedömer handlingarnas

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

² Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019, 21 §.

³ Riksarkivets föreskrift 22.12.2021 (KA/15906/07.01.01.00/2021) *Föreskrift om formen för handlingar som ska arkiveras.*

⁴ Riksarkivets beslut 8.12.2023 (KA/15927/28.02.01/2023) *Bevarandeform för den offentliga förvaltningens varaktigt förvarade handlingar och den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde.*

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

kulturhistoriska värde och bevarandeform, utan aktören själv gör bedömningen genom att tillämpa det allmänna beslutet och denna handling.

Handlingarnas olika bevarandeformer uppfattas som uttryck av handlingen – inte kopior. Med detta avses till exempel att en digital handling som har producerats genom digitalisering av en analog handling enligt Riksarkivets kravspecifikationer och som har samma innehåll som den analoga handlingen är den berörda handlingen och inte en kopia av den. Digitala handlingar – digitaliserade handlingar och handlingar som ursprungligen skapats i digitalt format – har ur finländskt lagstiftningsperspektiv samma bevisvärde som handlingar i analog form. Det centrala är att handlingarnas informationsinnehåll och kontext arkiveras.

En del av de handlingar som enligt tidigare beslut ska bevaras i analog form kan i fortsättningen arkiveras endast i digitalt format. På motsvarande sätt vill man trots digitaliseringen arkivera en del av handlingarna även i analog form, om handlingarnas analoga bevarandeform har ett kulturhistoriskt värde.

I internationella sammanhang har termen *Intrinsic Value* använts om den analoga bevarandeformens värde. Termen har definierats på olika sätt i olika källor. I en del källor betonas den analoga formens bevarande för att säkerställa bevisvärdet. Riksarkivet definierar det som det kulturhistoriska värdet, varvid det analoga uttrycket kan omfatta många olika egenskaper och värden, såsom bevisvärde och informationsvärde.

Det kulturhistoriska värdet anknyter till det analoga uttrycket och det består av immateriella och/eller materiella egenskaper. Det är ett värde som kan hänföras analoga handlingar som ska arkiveras eller som redan arkiverats. Det analoga uttrycket kan ha särskilt värde för individer eller samfund som symbol. Den analoga bevarandeformen kan till exempel vara ett bevis från förgångnen tid och den kan användas i utställnings- och undervisningsverksamhet. Det kulturhistoriska värdet kan hänföras till handlingarnas egenskaper, som till exempel kan vara särskilda lagringsmedier, exempelvis glasnegativ eller pergament.

Kriterierna för den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde som anges i denna handling och tillämpningen av dem vid bedömningen av de analoga handlingarnas bevarandeform har fastställts i det allmänna beslutet (KA/15927/28.02.01/2023).

Om analoga handlingar, som enligt bedömningen saknar kulturhistoriskt värde i analog form, inte kan digitaliseras på behörigt sätt ska de bevaras i analog form. Då säkerställer det analoga uttrycket att dokumentinformationens integritet, autenticitet och bevisvärde bevaras. Om det senare går att digitalisera detta material, kan det analoga uttrycket förstöras och dokumentinformationen kan arkiveras i enbart digitalt format.

Avtalsrelaterade frågor är också separata från bedömningen. Om bevarandeformen är bunden till ett avtal, som fallet kan vara i fråga om privatarkiv, iaktas avtalsvillkoren.

I denna handling beskrivs också de uppgifter som dokumenterar bedömningen av den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde och som enligt Riksarkivets beslut (KA/15927/28.02.01/2023) ska arkiveras. Bedömningen av bevarandeformen är en hanteringsåtgärd som stöder en systematisk arkivering under informationens livscykel. En korrekt dokumentation av denna livscykelhändelse är viktig för autenticiteten, integriteten och tolkningen av informationen.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Kategori 1: Handlingar som är kulturhistoriskt värdefulla i sin analoga bevarandeform

Analoga handlingar vars analoga bevarandeform har kulturhistoriskt värde ska placeras i kategori ett. Handlingarna arkiveras även i analog form trots eventuell digitalisering.

Kriterier för kategorin

För att en handling ska kunna placeras i kategori ett måste den uppfylla det obligatoriska kriterium som anges med fet stil samt minst ett av de övriga kriterierna.

1. Skick (obligatoriskt kriterium)

Handlingen är i ett sådant skick att den kan arkiveras eller konserveras för att arkiveras i analog form.

Handlingen är till exempel inte möjlig i någon betydande omfattning eller på annat sätt skadad så att den är oanvändbar/inte arkiveringsduglig.

Handlingen är inte av ett självförstörande material, till exempel cellulosanitratfilm, celluloaacetatfilm (bl.a. röntgenfilmer), instabil plast (till exempel PVC-baserat kopieringsmaterial).

Till exempel medför kartor och ritningar som har tillverkats med speciella kopieringsmetoder, bläck som bleknar eller AV-material (oläslighet, beroende av utrustning) utmaningar när det gäller arkiveringen i analogt format.

2. Ålder

Handlingen är äldre än från 1921 (dvs. handlingen har tillkommit före 1.1.1921).

Tidsavgränsningen bygger på målet att mångsidigt arkivera olika typer av papperskvaliteter och andra material från arkiveringens historia.

Kriteriet är inte obligatoriskt (angett med fet stil), så handlingar som är från 1921 eller nyare kan också arkiveras i analogt format trots digitaliseringen om något annat av kriterierna för bevarandeformens kulturhistoriska värde uppfylls.

3. Analogt lagringsformat

Handlingen är av ett unikt, speciellt lagringsformat och man vill därför arkivera den. Med lagringsformat avses det medium på vilket den egentliga informationen i handlingen har lagrats.

Lagringsformatet kan till exempel vara något av följande: historiskt papper, pergament, glasnegativ, ett band som bundits in med en särskild teknik.

Lagringsformatet fungerar som bevis på till exempel arkiveringssättets, dokumenthanteringens och dokumentkulturens historia.

Lagringsformatet är till exempel en del av den pappershistoriska tidslinjen, som bl.a. består av papper som tillverkats för hand i Finland och som kan identifieras på vattenstämplarna.

Lagringsmediet kan till exempel berätta om bokbinderitraditionen i Finland. Bokbinderikunskapen i Finland är i huvudsak personhistorisk och gäller verksamheten i allmänhet, men ingen mer

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

ingående information om de olika teknikerna har bevarats. När det gäller bindningstyperna har vi kända exempel från i huvudsak 1800-talet.

4. Materiella tilläggssegenskaper

Handlingen har unika, speciella materiella tilläggssegenskaper som avsiktligt har lagts till i handlingen i enlighet med det ursprungliga syftet eller som med tiden till följd av användningen blivit en del av handlingen. Alla tilläggssegenskaper är inte en grund för analog arkivering, utan de ska vara betydande. Det bör beaktas att till exempel museerna ansvarar för ett heltäckande bevarande av det materiella kulturarvet, vilket innebär att det inte är motiverat för Riksarkivet att arkivera motsvarande material.

Exempel på unika, speciella materiella tilläggssegenskaper är vaxsigill, stämplor, vattenstämplor eller frimärken. Handlingen har till exempel kunnat konserveras på ett särskilt sätt. Det kan finnas material som innehåller information inuti bandens pärmar (pärmarna kan ha återanvänts med tiden). Det kan finnas bl.a. manuskript mellan de papper som utgör bandets försättsblad. Information har kunnat döljas på insidan av ett kuvert eller till exempel under frimärket (bl.a. under censurtiden). I krigstida material kan det finnas till exempel blodstänk.

5. Information som materialet förmedlar

Handlingsmaterialet innehåller unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla.

Valet av material kan ge information om bl.a. geografiska, historiska eller politiska omständigheter. Förändringar i materialanvändningen kan berätta om förändringar i samhället.

Till exempel kan sammansättningen hos lagringsmediets material och den information som har antecknats på det med ett anteckningsmedel (till exempel bläck) delvis granskas visuellt, men för att erhålla mer ingående information krävs bl.a. kemiska undersökningsmetoder, vilket gör att det är svårt att tillämpa kriteriet. Det bör också beaktas att utbudet av olika papperskvaliteter ökade betydligt när papperstillverkningen industrialiserades, varför det inte är möjligt för Riksarkivet att heltäckande arkivera alla olika typer av papperskvaliteter.

6. Konstnärlighet och estetik

Handlingen innehåller unika, speciella konstnärliga och/eller estetiska inslag, till exempel fotografier, arkitekturritningar, teckningar eller motsvarande som uttrycker mänskligt kunnande och som förmedlar exempelvis kulturella normer och ideal.

Till exempel är verk som en gång i tiden överstigit verkströskeln automatiskt kulturhistoriskt värdefulla till bevarandeformen.

7. Ekonomiskt värde

Handlingen är i sin helhet ekonomiskt värdefull eller innehåller delar med stort ekonomiskt värde.

Till exempel kan frimärken, sigill, verk eller handlingar som har producerats eller ägts av en viss framträdande person ha stort ekonomiskt värde.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

8. Sällsynthet, unicitet

Handlingen är av en sällsynt typ, unik i förhållande till tid, plats, aktör, tema.

Det är till exempel sällsynt att handlingen har bevarats fram till våra dagar eller så var den sällsynt redan på sin egen tid.

9. Representativitet, tillgänglighet, användbarhet

Handlingen är av en typ som är representativ i förhållande till tid, plats, aktör, tema.

Handlingen kan användas inom till exempel utställnings- och undervisningsverksamhet, eftersom handlingen belyser exempelvis ett fenomen, en händelse eller ett personhistoriskt perspektiv. Vid bedömningen av om kriteriet uppfylls ska man avgöra om originalexemplaret tillför ett mervärde jämfört med till exempel en utskrift av det digitala uttrycket.

10. Affektionsvärde

Handlingen bär på och förmedlar särskilda känslor som möjliggör upplevelse- och erfarenhetsrikedom. För att tillämpa kriteriet krävs särskild kunskap om och förståelse för handlingens innebörd. Kriteriet kan uppfyllas i till exempel följande fall:

Handlingen har särskild betydelse som symbol för en individ eller ett samfund. Handlingen innehåller till exempel objekt som är betydelsefulla för en individ ur släktforskningsperspektiv och personhistorisk synvinkel, som fotografier, brev eller manuskript i original.

Handlingen har särskild offentlig betydelse då den anknyter till berömda eller historiskt framstående personer, platser, saker eller händelser. Handlingen har till exempel spelat en betydande roll i samband med någon historisk händelse.

Handlingen innehåller viktig information som anknyter till grundandet av en myndighet eller någon annan betydande aktörs organisation eller till utformningen av lagar.

Kategori 2: Handlingar som ska arkiveras i digitalt format

Handlingar vars analoga bevarandeform inte har ett kulturhistoriskt värde ska placeras i kategori två. De analoga uttrycken av handlingarna kan förstöras efter digitaliseringen. Handlingarna kan förstöras när de digitala uttryckens kvalitet, hållbarhet och tillgänglighet har säkerställts utifrån Riksarkivets aktuella beslut, föreskrifter och anvisningar.

Kriterier för kategorin

För att en handling ska kunna placeras i kategori två måste den uppfylla det kriterium som anges med fet stil.

1. Handlingens analoga bevarandeform har inget kulturhistoriskt värde (uppfyller inte kriterierna i kategori 1).

2. Handlingen har angripits av mögel i betydande omfattning eller skadats på annat sätt så att den är oanvändbar/inte arkiveringsduglig eller är självförstörande på något sätt.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Anvisningar om tillämpning av kriterierna vid bedömning av analoga handlingars bevarandeform och dokumentation av bedömningen

Aktören inom den offentliga förvaltningen gör själv en bedömning av bevarandeformen för analoga handlingar. Aktören tillämpar det allmänna beslutet (KA/15927/28.02.01/2023) och de kriterier som anges ovan i denna handling vid bedömningen. Insamlingen av uppgifter som dokumenterar bedömningen kan göras med hjälp av en separat blankett som Riksarkivet har utarbetat. Aktören gör en omfattande bedömning av det kulturhistoriska värdet ur många olika synvinklar.

Bedömningen av bevarandeformen ska göras för det arkiv eller den helhet av informationsmaterial som materialet ingår i (serie- eller verksamhets-/uppgiftshelhet eller arkivenhet). Vid bedömningen av bevarandeformen ska man överväga vilken nivå det är motiverat att utgå ifrån. Det är motiverat att bedöma bevarandeformen på till exempel arkivnivå om materialet i stor utsträckning är av jämn kvalitet. Det är inte möjligt att gå igenom varje handling separat, varför man måste beakta kontexten för den helhet som ska bedömas. Den lägsta nivå som kan bedömas är i varje fall arkivenhetsnivån. Om det till exempel i en arkivenhet ingår handlingar som ska arkiveras och en del av dem bedöms ha ett värde också i analog form ska hela arkivenheten arkiveras i analog form trots eventuell digitalisering.

I den här anvisningen ges med hjälp av exemplen 1–3 instruktioner om hur kriterierna för den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde kan tillämpas (exemplen innehåller inte fas 4 i bedömningen). I praktiken överlappar en del av kriterierna varandra, och det finns inte bara ett rätt sätt att tillämpa dem. Syftet med kriterierna är framför allt att stödja och underlätta bedömningen, så att olika perspektiv beaktas vid bedömningen.

Innan exemplen läggs fram ges här en kortfattad skildring av de olika faserna vid bedömningen av det kulturhistoriska värdet och bevarandeformen.

Faser vid bedömningen av det kulturhistoriska värdet och bevarandeformen

Fas 1. Planera

Den första fasen är planeringsfasen. Bekanta dig noggrant med Riksarkivets allmänna beslut om bevarandeformen (KA/15927/28.02.01/2023).

Bedöm därefter på vilken nivå bedömningen av bevarandeformen ska göras i förhållande till materialhelheten.

Under fasen beslutar man med vilket slags urval materialet ska gås igenom. I planeringsfasen avgör man om varje arkivenhet ska gås igenom eller om man använder urval.

Fas 2. Utred

Under den andra fasen utreder man det objekt som är föremål för bedömningen av bevarandeformen för att få närmare information om objektet – både när det gäller innehållsrelaterade och materiella egenskaper, till exempel det analoga lagringsmediet och skicket.

Vid utredningen av uppgifter om innehållet kan man utnyttja olika källor såsom årsberättelser, arbetsordningar, tidigare gallringsbeslut, litteratur och historiker.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Fas 3. Bedöm

Efter utredningsfasen besvaras frågorna som härletts ur kriterierna (ja/nej/information saknas). Skriv dessutom allmänna motiveringar till svaren. När du skriver svaren kan du använda en separat blankett, *Analoga handlingars kulturhistoriska värde och bevarandeform samt uppgifter som dokumenterar bedömningen*,

För att handlingar ska kunna placeras i kategori 1 *Handlingar som är kulturhistoriskt värdefulla i sin analoga bevarandeform* måste fråga 1 *Skick* och minst en av de andra frågorna besvaras med *ja*. Om det ovannämnda kriteriet inte uppfylls har handlingarna inget kulturhistoriskt värde i analog form och ska därför placeras i kategori 2 *Handlingar som ska arkiveras i digitalt format*

I tabell 1 anges de frågor som härletts ur kriterierna för den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde.

Tabell 1. Frågor som härletts ur kriterierna för den analoga bevarandeformens kulturhistoriska värde.

1. Skick (obligatoriskt kriterium) Är handlingarna i ett sådant skick att de kan arkiveras eller konserveras för att arkiveras i analog form?
2. Ålder Är handlingarna äldre än från 1921?
3. Analogt lagringsformat Har handlingarna ett unikt, speciellt lagringsformat?
4. Materiella tilläggssegenskaper Har handlingarna unika, speciella materiella tilläggssegenskaper?
5. Information som materialet förmedlar Innehåller handlingsmaterialet unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla?
6. Konstnärlighet och estetik Finns det unika, speciella konstnärliga och/eller estetiska inslag i handlingarna?
7. Ekonomiskt värde Är handlingarna ekonomiskt värdefulla eller innehåller handlingarna delar med stort ekonomiskt värde?
8. Sällsynthet, unicitet Är handlingarna sällsynna, unika i relation till tid, plats, aktör eller tema?
9. Representativitet, tillgänglighet, användbarhet

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Är handlingarna representativa i relation till tid, plats, aktör eller tema? Kan handlingarna användas inom till exempel utställnings- eller undervisningsverksamhet?

10. Affektionsvärde

Har handlingarna ett affektionsvärde, ett immateriellt värde?

Fas 4. Förvaring och arkivering av uppgifter som dokumenterar bedömningen

De uppgifter som tas fram i samband med bedömningen ska enligt det allmänna beslutet 8.12.2023 (KA/15927/28.03.01/2023) arkiveras (förvaras varaktigt). Dessa uppgifter är sammanställda nedan:

- den ansvariga instans som gjort bedömningen
- tidpunkten för bedömningen (datum)
- angående det bedömda materialet:
 - o arkivbildare
 - o titel och eventuell identifierare
 - o det arkiv eller den helhet av informationsmaterial som materialet ingår i (serie- eller uppgiftshelhet eller arkivenhet)
 - o gränsår
 - o mängd (hm/st.)
- specifikation över uppfyllandet av kriterierna för kulturhistoriskt värde och bevarandeform
- slutsatsen: i vilken kategori ska handlingarna placeras enligt bedömningen
- tilläggsuppgifter, om sådana har tagits fram i samband med bedömningen.

Uppgifterna som dokumenterar bedömningen verifierar myndighetens verksamhet och beskriver de åtgärder som vidtagits och slutresultatet. I det här skedet av informationens livscykel övergår uppgifterna i förvaringsfasen.

I förvaringsfasen kan aktören till exempel spara de bedömningsuppgifter som ska arkiveras i ett ärendehanteringssystem eller något annat informationssystem.

När det ursprungliga användningsbehovet för den dokumentinformation som dokumenterar bedömningen upphör, arkiveras dokumentinformationen och överförs till det arkiverade informationslagret (arkivet).

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Exempel på tillämpningen av kriterier vid bedömningen av analoga handlingars bevarandeform**Exempel 1**

I exempel 1 görs en bedömning av om serien *5000 Handlingar gällande försäljningstillstånd för läkemedel*, som hör till Läkemedelsverkets arkiv och som har överförts till Riksarkivet, har något värde i analog form. Exempel på materialet finns på bilderna 1–2.

Bild 1. Läkemedelsverkets material.**Bild 2. Handlingarna har bundits samman med skosnören.****Fas 1**

Objektet i exemplet bedöms på serienivå. Det är inte motiverat att göra granskningen med arkivenhets noggrannhet, eftersom det är fråga om en kvantitativt stor serie (3 364 arkivenheter) av jämn kvalitet. Arkivenheterna granskas utifrån ett slumpmässigt urval med beaktande av tidsintervallet för materialet.

Fas 2**Innehålllig information**

Innehållsinformationen har erhållits ur Riksarkivets arkivdatabas och den anges i tabell 2.

Tabell 2. Uppgifter om det material som ska bedömas.

Arkivbildare	Läkemedelsverket
Arkiv	Läkemedelsverkets arkiv
Serie	5000 Handlingar gällande försäljningstillstånd för läkemedel
Arkivenheter	5000:1–5000:3364
Startår–slutår	1991–2003
Begränsningar i nyttjanderätten	Begränsning av nyttjanderätten 25 år
Villkor för användningstillstånd	Innehåller information som är sekretessbelagd med stöd av offentlighetslagstiftningen och för vilket det krävs

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Arkivbildare	Läkemedelsverket
	användningstillstånd för att använda. (25 år L 621/1999, 24 § 1 mom., punkterna 1–23)
Informationsinnehåll	
<p>Serien består av ansökningar om försäljningstillstånd och ansökningar om ändring och förnyelse av försäljningstillstånd, utvärderingsutlåtanden om ansökningar, beslut (inte ansökningar om försäljningstillstånd) och andra handlingar som hänför sig till handläggningen av ansökningarna. Handlingarna innehåller information om försäljningstillstånd för läkemedel och innehavare av försäljningstillstånd, tillverkare och tillverkningsplatser, kvalitet, effekt och säkerhet, sammansättning och andra egenskaper, tillverkningsmetoder och metoder för kvalitetskontroll, kvalitetskrav, förpackningar, bipacksedlar, produktresuméer och annan produktinformation.</p>	
Katalog	
<p>I förvaltningsdiariet har man antecknat inkomna ansökningar om försäljningstillstånd och förnyat tillstånd fram till början av 1997, varefter registeruppgifterna i ansökningarna endast finns i ett separat elektroniskt register över försäljningstillstånd. Social- och hälsovårdsstyrelsens och Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovårdens (1.3.1991–28.2.1993) diarium finns i Institutet för hälsa och välfärd (THL) arkiv. Utskrifterna från Läkemedelsverkets (1.3.1993–31.10.2009) förvaltningsdiarium förvaras i Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea) arkiv. Ansökningarna har dock inte arkiverats i ordningsföljd enligt diarienummer, utan i alfabetisk ordning enligt preparatets handelsnamn. Från det första elektroniska registret över försäljningstillstånd (Farmer, 1983–1996) har tagits utskrift som har ordnats alfabetiskt enligt handelsnamn. Utskrifterna förvaras i Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet arkiv. Från det elektroniska registret över ärenden gällande försäljningstillstånd (iRis, 1997–) har man skrivit ut förteckningar som har ordnats kronologiskt årsvis enligt sökande av försäljningstillstånd och läkemedlets försäljningstillståndsnummer. Utskrifterna förvaras i Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet arkiv.</p>	
Anmärkning	
<p>Ansökningar som har inkommit 1964–28.2.1991 eller där handläggningen vid myndigheten har avslutats under denna period finns i serien Ff Ansökningar om försäljningstillstånd samt ändrings- och förnyelseansökningar gällande farmaceutiska specialpreparat/läkemedel i arkivet för apoteksbyrån vid Medicinalstyrelsen.</p> <p>Ansökningar som har inkommit under perioden 2003–31.10.2009 och där handläggningen vid myndigheten har avslutats under denna period finns i serierna 5110 (ansökningar om försäljningstillstånd), 5120 (ändringsansökningar) och 5130 (förnyelseansökningar) i Läkemedelsverkets arkiv. Ansökningar som har inkommit den 1 november 2009 eller senare eller där handläggningen vid myndigheten har avslutats vid denna tidpunkt eller senare finns i Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea) arkiv.</p>	
Ordningsprincip	

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Arkivbildare	Läkemedelsverket
Materialet har ordnats alfabetiskt enligt läkemedlens handelsnamn. Om det finns material som är gemensamt för fler än ett handelsnamn har det gemensamma materialet placerats i anslutning till det handelsnamn som kommer först i alfabetet. Ansökningarna gällande ett handelsnamn har placerats i kronologisk ordning. Handlingar som hör till en enskild ansökan eller samma ansökningshelhet har separerats från de övriga ansökningarna med ett mellanblad. På mellanbladet har man antecknat det ansökningsnummer som ansökan har fått.	
Anknytande material	
Materialet i serien ingår även i serierna 5100 Kärnappar för läkemedel med återkallat försäljningstillstånd och läkemedel utan försäljningstillstånd, 5112 Bedömnings- och expertutlåtanden om nya läkemedel och 5114 Handlingar rörande uppgifter som referensmedlemsstat i Läkemedelsverkets arkiv.	
Ägarhistorik	
I serien ingår även handlingar gällande ansökningar om försäljningstillstånd, ändrings- och förnyelseansökningar och hanteringen av dessa från Läkemedelsverkets föregångare Social- och hälsovårdsstyrelsens (1.3.1991–30.11.1992) och Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovårdens (Stakes, 1.12.1992–28.2.1993) tid som läkemedelstillsynsmyndigheter.	

Materialinformation

Serien består i huvudsak av utskrifter/kopior på vita pappersark i A4-storlek. En del av pappersarken har gulnat. På en del ställen har bläcket på olika ark klibbat ihop eller klibbat fast vid den blanka baksidan på andra ark. Det har gjorts anteckningar för hand på arken, till exempel med kulspetspenna och överstrykningspenna. Pappersarken är hålförsedda och fästa vid varandra med skosnören. Arken har skilts från varandra med mellanblad på tvären, där nummerserien har antecknats med blyertspenna (se *Ordningssprincip* ovan).

Fas 3

För att materialet ska kunna placeras i kategori 1 måste fråga 1 *Skick* och minst en av de andra frågorna besvaras med *ja*. Om det ovannämnda kriteriet inte uppfylls har materialet inget kulturhistoriskt värde i analog form och ska därför placeras i kategori 2.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls anges i tabell 3.

Tabell 3. Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls i exempel 1.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 1
1. Skick (obligatoriskt kriterium)
Är handlingarna i ett sådant skick att de kan arkiveras eller konserveras för att arkiveras i analog forma?

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 1
Ja/Nej Handlingarna kan i huvudsak arkiveras i analog form. Bläcket och papperskvaliteten medför delvis risker för arkiveringen.
2. Ålder Är handlingarna äldre än från 1921?
Nej Handlingarna är från perioden 1991–2003.
3. Analogt lagringsformat Har handlingarna ett unikt, speciellt lagringsformat?
Nej Handlingarnas lagringsmedium är vanligt, vitt kontorspapper.
4. Materiella tilläggssegenskaper Har handlingarna unika, speciella materiella tilläggssegenskaper?
Nej Om handlingarna digitaliseras i färg överförs även de anteckningar som har gjorts för hand i sin ursprungliga form. De skosnören som har använts för att binda ihop handlingarna utgör i det här fallet ingen grund för arkiveringen i analog form.
5. Information som materialet förmedlar Innehåller handlingsmaterialet unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla?
Nej Enligt bedömningen ger själva materialet ingen information som det skulle vara motiverat att arkivera.
6. Konstnärlighet och estetik Finns det unika, speciella konstnärliga och/eller estetiska inslag i handlingarna?
Nej Handlingarna har inga konstnärliga och/eller estetiska inslag, som uttrycker mänskligt kunnande eller genom vilka till exempel kulturella normer eller ideal förmedlas.
7. Ekonomiskt värde Är handlingarna ekonomiskt värdefulla eller innehåller handlingarna delar med stort ekonomiskt värde?

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 1
Nej Handlingarna är inte som helhet ekonomiskt värdefulla och de innehåller inte delar, vars ekonomiska värde skulle vara stort. Informationsinnehållet är värdefullt, men enligt bedömningen har de analoga uttrycken inte ekonomiskt värde.
8. Sällsynthet, unicitet Är handlingarna sällsynta, unika i relation till tid, plats, aktör eller tema?
Nej Handlingarna är inte till sin typ sällsynta, unika i förhållande till tid, rum, aktör och tema.
9. Representativitet, tillgänglighet, användbarhet Är handlingarna representativa i relation till tid, plats, aktör eller tema? Kan handlingarna användas inom till exempel utställnings- eller undervisningsverksamhet?
Nej Även om handlingarna skulle kunna användas inom till exempel utställnings- eller undervisningsverksamhet ger originalexemplaren i det här fallet inget mervärde jämfört med en utskrift av det digitala uttrycket.
10. Affektionsvärde Har handlingarna ett affektionsvärde, ett immateriellt värde?
Nej Dokumentinformationen innehåller allt väsentligt och det material som handlingarna framställts på har inget affektionsvärde som medför att de borde arkiveras i analog form.

Slutsatser

Enligt bedömningen har handlingarna inget kulturhistoriskt värde i analog form och placeras därför i kategori 2 *Handlingar som ska arkiveras i digitalt format*.

Handlingarna i analog form kan förstöras efter att de digitaliserats.

Exempel 2

I exempel 2 bedöms om serien *Js Olympiska spelen 1952*, som hör till arkivet för Helsingfors polisinskrivnings kriminalavdelning och som har överförts till Riksarkivet, har något värde i analog form. Exempel på materialet finns på bilderna 3–8.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bild 3. Pärmen på ett band.

Bild 4. Alfabetiska register i banden.

Bild 5. Guider för olympiska spelen.

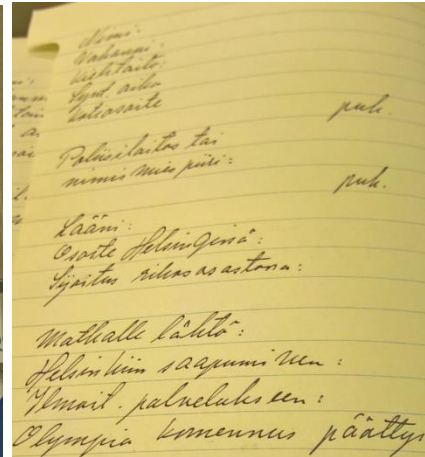

Bild 6. Exempelsida över utkommenderade till olympiska spelen.

Bild 7. Polisens ID-kort.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bild 8. Handritat organisationsschema.**Fas 1**

Arkivet består av mångsidigt material från åren 1918–1970. Objektet i exemplet bedöms på serienivå, eftersom det utgör en tydlig och separat helhet. Varje arkivenhet går igenom, eftersom det är fråga om ett litet material.

Fas 2**Innehållslig information**

Innehållsinformationen har erhållits ur Riksarkivets arkivdatabas och den anges i tabell 4.

Tabell 4. Information om det material som ska bedömas.

Arkivbildare	Polisinrättningen i Helsingfors. Kriminalavdelningen
Arkiv	Arkivet för Helsingfors polisinrättnings kriminalavdelning II
Serie	Js Olympiska spelen 1952
Arkivenheter	Js:1 Olympiska spelen 1952–Js:10 Olympiska spelen 1952
Startår–slutår	1952–1952
Arkivbildarens historia	
<p>Efter grundandet av Helsingfors stads polisinrättning (1826) utreddes brottmål av distriktpolis som verkade i de olika områdena i staden (ordningsdistrikt/vaktdistrikt). Den kejserliga kungörelsen om organisation av polisinrättningen, som gavs den 29 juni 1876 och trädde i kraft 1877, föreskrev att det vid sidan av ordningspolisen skulle inrättas en detektiv polis eller spaningspolis, som från och med 1898 fick namnet detektiv polis (kriminalpolis).</p> <p>Under förbudsåren 1922–1923 fanns det i anslutning till avdelningen ett s.k. förbudslagskommando, som framför allt övervakade efterlevnaden av förbudslagen. I början fanns det ingen närmare centralisering inom brottsutredningen, men man märkte snart att en centralisering var nödvändig. Det visade sig vara nyttigt med kännedom om elementen i de stadgade brottstyperna när man utredde brott. År 1927 verkställde man en gruppindelning på</p>	

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

avdelningen och bestämde vilka brottsbenämningar som hörde till respektive grupp. Då bildades mord-, inbrotts-, stöld-, bedrägeri- och handräckningsgruppen. Den sistnämndas uppgifter innefattade bl.a. övervakning av andrahandsaffärer och privatdetektivbyråer samt handräckning. I anslutning till kriminalavdelningen verkade även tekniska byrån (signalementsbyrån), undersökningsbyrån och hittegodsbyrån samt under krigsåren dessutom ransoneringsbyrån. De hade alla egna, separata arkiv.

På 1930-talet gjordes några små ändringar i gruppindelningen. Inkorporeringen av förorter 1946 medförde i sin tur en mängd omorganiseringar på kriminalavdelningen. Utredningen av vanliga rutinbrott och upprätthållandet av ordningen blev vaktdistriktens uppgift, och kriminalpolisen koncentrerade sig på att utreda grova, yrkesmässiga brott. Annars gjordes det inga stora förändringar i organisationen före reformerna 1973.

Informationsinnehåll

Serien innehåller information om till exempel de personer som har kommenderats till kriminalpolisavdelningen under de olympiska spelen, tävlingskriminalpolisens verksamhet, innehållet i protokollen från den kommitté som tillsattes för de olympiska spelen och innehållet i specialorderna.

Materialinformation

Serien består av fyra band och sex kartonger som innehåller material av många slag. Banden har lösrygg och som omslagsmaterial på pärnarna har man använt papper och klot. Sidorna i banden är av varierande pappersmaterial. De innehåller bl.a. handskrivna texter med olika typer av bläck, anteckningar med färgpennor och stämplor.

Kartongerna innehåller olika papperskvaliteter med maskin- eller handskrivna texter. Den huvudsakliga storleken är A4. En del av pappersarken har gulnat. En del av bläcket har trängt igenom pappersarken till baksidan. I kartongerna finns dessutom guider för de olympiska spelen på olika språk, en ID-kortsmall för OS-tiden med de behövliga stämplorna, kartor med anteckningar som har gjorts för hand, telegrampapper med olympiska emblem och tidningsartiklar om händelser under de olympiska spelen. Handlingarna är i sin helhet i gott eller hyfsat skick. På en del av pappersmaterialet finns veck- och skrynklor. De kartonger som har använts för att skydda tidningsartiklarna har med tiden smulats sönder. En del av bläcket och papperskvaliteterna kan medföra utmaningar för arkiveringen i analog form.

Fas 3

För att materialet ska kunna placeras i kategori 1 måste fråga 1 *Skick* och minst en av de andra frågorna besvaras med *ja*. Om det ovannämnda kriteriet inte uppfylls har materialet inget kulturhistoriskt värde i analog form och ska därför placeras i kategori 2.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls anges i tabell 5.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Tabell 5. Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls i exempel 2.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 2
1. Skick (obligatoriskt kriterium) Är handlingarna i ett sådant skick att de kan arkivera eller konserveras för att arkiveras i analog form?
Ja/Nej Materialet kan i huvudsak arkiveras i analog form eller kan fås i ett sådant skick med hjälp av konserveringsmetoder. En del av bläcket och papperskvaliteterna medför risker för arkiveringen.
2. Ålder Är handlingarna äldre än från 1921?
Nej Materialet är från 1952.
3. Analogt lagringsformat Har handlingarna ett unikt, speciellt lagringsformat?
Nej Lagringsmediet för handlingarna är olika vanliga papperskvaliteter. Banden är inte heller speciella eller unika.
4. Materiella tilläggssegenskaper Har handlingarna unika, speciella materiella tilläggssegenskaper?
Ja På pärmen till bandet med personer som utkommenderats till kriminalpolisavdelningen under de olympiska spelen har man till exempel tecknat OS-ringarna, vilket är en intressant detalj som inte kan tas till vara under digitaliseringsprocessen. Pärmar på banden har i allmänhet inte digitaliserats. Även om till exempel stämplars kan digitaliseras är polisens ID-kort med stämplars från OS-tiden i det här fallet värt att bevaras som objekt. De ovannämnda föremålen skulle till exempel kunna utnyttjas inom utställningsverksamhet (kriterium 9).
5. Information som materialet förmedlar Innehåller handlingsmaterialet unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla?
Information saknas Handlingsmaterialet innehållet sannolikt inte sådan unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 2
6. Konstnärlighet och estetik Finns det unika, speciella konstnärliga och/eller estetiska inslag i handlingarna?
Nej Handlingarna har inga konstnärliga och/eller estetiska inslag, som uttrycker mänskligt kunnande eller genom vilka till exempel kulturella normer eller ideal förmedlas.
7. Ekonomiskt värde Är handlingarna ekonomiskt värdefulla eller innehåller handlingarna delar med stort ekonomiskt värde?
Information saknas Det är sannolikt att OS-relaterat material har ett ekonomiskt värde i analog form.
8. Sällsynthet, unicitet Är handlingarna sällsynta, unika i relation till tid, plats, aktör eller tema?
Ja Handlingarna är från det första och hittills enda olympiska spel som Finland har stått värd för. Handlingarna utgör ett komplement ur ett annat perspektiv till arkivet XV Olympia Helsingfors 1952 i Helsingfors stadsarkiv, som tagits upp i det nationella världsminnesregistret.
9. Representativitet, tillgänglighet, användbarhet Är handlingarna representativa i relation till tid, plats, aktör eller tema? Kan handlingarna användas inom till exempel utställnings- eller undervisningsverksamhet?
Ja Handlingarna är representativa och kan användas inom till exempel utställningsverksamhet.
10. Affektionsvärde Har handlingarna ett affektionsvärde, ett immateriellt värde?
Ja De guider och pressklipp om de olympiska spelen som förvaras i seriehelheten återspeglar för sin del den uppskattning och känsla för de olympiska spelen som rådde. OS påverkade finländarna och Finlandsbilden. Till följd av de olympiska spelen blev Finland åter en del av det internationella samfundet. Dessutom symboliserade sommar-OS i Helsingfors en förändring till det bättre efter de svåra återuppbyggnadsår som följde på kriget.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Slutsatser

Enligt bedömningen har handlingarna ett kulturhistoriskt värde i analog form och placeras därför i kategori 1 *Handlingar som är kulturhistoriskt värdefulla i sin analoga bevarandeform.*

Exempel 3

I exempel 3 bedömer vi om kung Birgers skyddsbrev, som ingår i Riksarkivets Pergamentsamling, har ett kulturhistoriskt värde i analog form. Skyddsbrevet finns på bilderna 9–10.

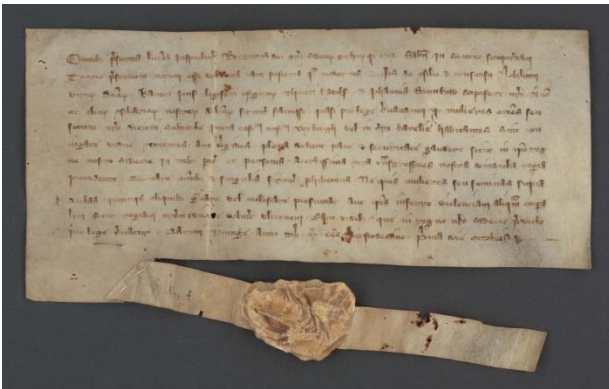

Bild 9. Handlingens framsida.

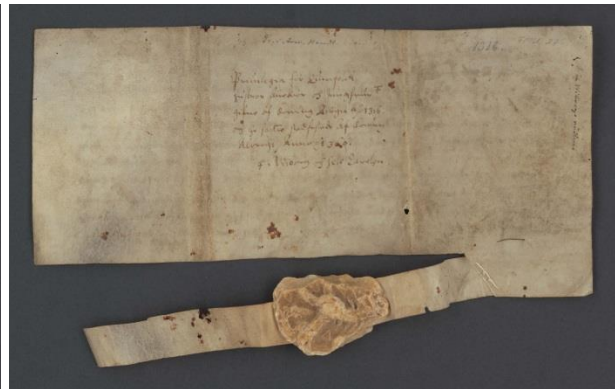

Bild 10. Handlingens baksida.

Fas 1

Objektet i exempel 3 skulle kunna bedömas på arkivnivå, eftersom arkivet endast innehåller en serie som består av 286 pergamentdokument som har fåtts av olika aktörer och är från perioden 1316–1836.

Utifrån den information som har lagts fram ovan skulle man redan kunna konstatera att dokumenten ska placeras i kategori 1 om de även är i ett sådant skick att de kan arkiveras i analog form. I det här exemplet görs dock bedömningen av bevarandeformen på arkivenhetsnivå.

Fas 2

Innehållslig information

Innehållsinformationen har erhållits ur Riksarkivets arkivdatabas och den anges i tabell 6.

Tabell 6. Information om det material som ska bedömas.

Arkivbildare	Pergamentsamlingen
Arkiv	Pergamentsamlingen
Serie	HANDLINGAR
Arkivenhet	1 Yninge
Avsnitt	1.10.
Startår–slutår	1316–1316
Informationsinnehåll	

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Kung Birger tillförsäkrar kvinnorna i Karelen skydd för person och egendom i enlighet med svensk lag.
Överlåtelseinformation
Viborg stads magistratsarkiv, överlåtelse 1882.
Anmärkning
På den remsa som skurits till i den nedre kanten av handlingen finns ett kungligt sigill som till följd av slitage nu är formlöst.
Publikationer, undersökningar
FMU I 275
Ägarhistorik
Förvarats i rådhuset i Viborg.

Materialinformation

Materialet i handlingen är pergament, dvs. skinn på vilket man har skrivit informationsinnehållet med järngallusbläck. På den remsa som skurits till i den nedre kanten av handlingen hänger ett kungligt sigill som till följd av slitage nu är formlöst. Sigillet och den skurna remsan är ett tecken på att handlingen har bestyrkts på kungens kansli. Den skurna remsan har i något skede fästs på plats igen med tråd.

Handlingen förvarades vikt under medeltiden, och vecken kan fortfarande ses. Handlingen är i gott skick. Det finns små hål och rostskador på sina ställen, men de utgör inget hinder för bevarandet.

Fas 3

För att materialet ska kunna placeras i kategori 1 måste fråga 1 *Skick* och minst en av de andra frågorna besvaras med *ja*. Om det ovannämnda kriteriet inte uppfylls har materialet inget kulturhistoriskt värde i analogt format och ska därför placeras i kategori 2.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls anges i tabell 7.

Tabell 7. Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna för kulturhistoriskt värde uppfylls i exempel 3.

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 3
1. Skick (obligatoriskt kriterium)
Är handlingarna i ett sådant skick att de kan arkiveras eller konserveras för att arkiveras i analogt format?
Ja
Handlingen är i gott skick med tanke på åldern. Rostfläckarna och det järngallusbläck som har använts som bläck medför enligt nutida kunskaper inga problem för handlingens hållbarhet.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 3
2. Ålder Är handlingarna äldre än från 1921?
Ja Handlingen är från 1316.
3. Analogt lagringsformat Har handlingarna ett unikt, speciellt lagringsformat?
Ja Materialet i handlingen är pergament.
4. Materiella tilläggsenskaper Har handlingarna unika, speciella materiella tilläggsenskaper?
Ja Handlingen är det enda bevarade medeltida kungliga påbudet i Finland där påbudet har bestyrkts genom att en remsa har skurits loss från den övriga handlingen och försetts med kung Birgers sigill av bivax. Praxisen var typisk för de kungliga kanslierna i början av 1300-talet, i synnerhet i Frankrike. Den visar att det kungliga kansliet i Sverige följde sin tids moderna dokumenthanteringspraxis.
5. Information som materialet förmedlar Innehåller handlingsmaterialet unik, speciell information som det digitala uttrycket inte kan förmedla?
Ja Eftersom det är ett pergament berättar dess fysiska form om hur handlingar framställdes i Sverige och Finland under medeltiden. Svenska och finländska medeltida pergament kan identifieras som lokal produktion genom att undersöka dokumentets fysiska form, till exempel pergamentets tjocklek och hur det känns. Genom att granska pergamentets struktur kan man ta reda på vilket djurskinn det har tillverkats av. Med hjälp av till exempel isotopanalys är det dessutom möjligt att ta reda på djurets ursprung. Dessa omständigheter ger information om till exempel handelsrelationerna eller nivån på den lokala pergamentproduktionen.
6. Konstnärlighet och estetik Finns det unika, speciella konstnärliga och/eller estetiska inslag i handlingarna?
Nej Handlingen är dock ett gott exempel på den svenska kursiva gotiska skrivstilen, som användes i kungliga påbud.

12.1.2024

KA/1042/28.02.00/2024

Bedömningen av och motiveringar till hur kriterierna uppfylls i exempel 3
7. Ekonomiskt värde Är handlingarna ekonomiskt värdefulla eller innehåller handlingarna delar med stort ekonomiskt värde?
Ja Det måste antas att till exempel handlingens sällsynthet gör den ekonomiskt värdefull.
8. Sällsynthet, unicitet Är handlingarna sällsynta, unika i relation till tid, plats, aktör eller tema?
Ja Handlingen är ett unikt exempel på ett kungligt påbud. Mindre än en fjärdedel av det material som skapades under senmedeltiden har bevarats fram till våra dagar. Därmed är den ett unikt exempel på den senmedeltida svenska dokumentkulturen samt en central källa till det svenska rikets expansion i Karelen.
9. Representativitet, tillgänglighet, användbarhet Är handlingarna representativa i relation till tid, plats, aktör eller tema? Kan handlingarna användas inom till exempel utställnings- eller undervisningsverksamhet?
Ja Handlingen kan användas inom till exempel utställningsverksamhet som ett exempel på ett medeltida dokument. Handlingen har ställts ut vid särskilda tillfällen.
10. Affektionsvärde Har handlingarna ett affektionsvärde, ett immateriellt värde?
Ja Det är fråga om den äldsta handlingen i Finland, vilket innebär att den har fått betydande status som en del av Finlands kulturarv i dokumentform. Den är ett viktigt bevis från en svunnen tid.

Slutsatser

Enligt bedömningen har handlingen ett kulturhistoriskt värde i analog form och placeras därför i kategori 1 *Handlingar som är kulturhistoriskt värdefulla i sin analoga bevarandeform.*